

Göte kräver kraftig avskjutning

Björnstammen är för stor

ÖRTRÄSK

Allt oftare rapporteras björnkontakter runt om i Västerbotten och det numera även i närhet av tätorterna.

– Om det inte blir en ökad avskjutning inom mycket kort kommer det här att bli ett jätteproblem, säger 77-åriga Göte Edvinsson i Västra Örträsk.

– Jag är rädd att det blir som för drygt 30 år sedan då älgutdelningen höjdes enormt mycket och resulterade i rena rama masslakten.

Göte Edvinsson växte upp i västra Örträsk, bor sedan länge just intill uppväxtgården och har under hela sitt liv tillbringat mycket tid i skogen och med jakten.

– Jaktintresset väcktes redan när jag som liten grabb låg i utdragssoffan hemma, låtsades sova och hörde gammgubbarna som kom förbi berätta den ena

Att antalet björnar blir fler och fler för varje år är Göte Edvinssons bestämda uppfattning. Foto: MAGNUS NYMAN

Björnarna är skygga, snabba och smarta, det är inte lätt att få kontakt med dem och ännu svårare att få skjuta, men vi måste lägga krut på det nu så att stammen inte blir på tok för stor och ett jätteproblem för oss.

spännande jaktepisoden efter den andra, skrattar Göte åt minnet.

Otrevlig masslakt

Denna gång ska det dock handla om den allt större björnstammen och, enligt Göte, myndigheternas dåliga insyn, passivitet och att det skjuts på tok för få björnar.

– Här i Örträskbygden har det väl bara skjutits en enda under 2000-talet medan rapporterna om björnmöten blir allt fler för varje år, säger Göte som dagen före denna pratstund själv hade björnkänning:

Rejält uppskrämda

– Jag var ute med hundarna på morgonen, de blev rejält uppskrämda, sprang bara runt mina ben och vi såg också spår efter två björnar som hade satt iväg efter vägen, berättar Göte som drar paralleller med älgjagandet i slutet av 1970-talet.

– Älgstammen hade vuxit rejält mycket, vi hade i flera år yrkat på ökad avskjutning, men ingenting hände. Vid en fotinventering blev till och med vi själva otroligt överraskade över hur mycket älg det fanns i skogen och när det, tillsammans med andra argument och inventeringar, till sist kom till myndigheterna vars efterföljande flyginventering visade samma sak höjdes tilldelningen med nästan tio gånger på ett bräde.

Masslakt

Kring Västra Örträsk hade man haft en tilldelning på mellan tio och 20 stora älgar.

– Nästa år hade vi 128, under de närmaste åren var det något av en masslakt som pågick där vi helt höll på att tappa greppet om älgstammen. Hade myndig-

Göte Edvinsson kräver att avskjutningen av björn ökas på direkten så att stammen inte växer sig på tok för stor. Han tycker också att det är underligt att detta inte debatteras mer i de björntäta västerbottniska skogarna. Foto: GUNNAR ERIKSSON

heterna lyssnat på oss gräsrotter tidigare och agerat hade det blivit mycket bättre.

Inte längre sällsynta

Nu är det björnarna som blir allt fler.

– Visst, men jag ska inte ge mig på någon gissning på antalet vare sig lokalt här i bygden, regionalt i Västerbotten eller totalt i landet, men med garanti många fler än vad de officiella uppskattningarna säger.

För bara 20, 30 år sedan var björnar otroligt sällsynta i trakterna av Örträsk.

– Jag minns, jag tror det var på 1970-talet, då en björn rivit ett antal får i Långsele här några mil bort, det var en världshändelse då. På Gammgårdsliden utanför Örträsk hittade vi under samma tid en av björn riven älg där han tagit ur kalven, det var också något alldeles

extra som många åkte och kikade på.

– För fem, sex år sedan hade vi ju två ettårsbjörnar som gick på en åker i Skarda flera kvällar på raken dit folk vallfärdade, säger Göte som själv också åkte dit.

Nu är det dock allt fler som stöter på björn och det allt oftare.

– Och inte bara här, jag har ju läst hur de setts just utanför Umeå på Ersboda och i Holmsund.

Inte bara i naturen...

Jägaren Göte Edvinsson ser en stor fara i det här.

– Det håller på att bli för vanligt med björnar och det är allt annat än bra, dom inverkar på älgpopulationen, tar ju kalvarna och det främst på våren. De med tamboskap får ju också ett problem, för att inte tala om renägarna.

– Nej, vi måste få rätsida

på björnstammen innan den har exploderat totalt och då måste vi för det första få till stånd en dialog mellan de bestämmande myndigheterna och oss gräsrotter som har koll på detta. Om det dröjer kommer en stor tilldelningsökning och då kan det dels i många avseenden vara för sent, men också bli tal om något av en otrevlig slakt, suckar Göte Edvinsson som är mycket förvånad att den här frågan och debatten inte är hetare:

– Men det är väl för många som tycker att det kan vara trevligt att se en björn i naturen, men om ett antal år är det inte bara ute i naturen björnar kommer att hålla till.

GUNNAR ERIKSSON

Vad tycker du?

Hör av dig till: redaktionen@vasterbottningen.se

Beslut och fakta om björnjakten

LÄNET

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutade i juni månad att denna höst tillåta licensjakt efter högst 25 björnar i länet. Det var samma antal som under åren 2010 och 2011.

Av dessa 25 björnar fick

högst 16 fällas nedanför odlingsgränsen. I praktiken skulle alltså samtliga 25 tillåtna björnar kunna fällas ovan odlingsgränsen.

Länsstyrelsens uppskattning är att detta tillåtna antal på 25 björnar är cirka tio procent av den beräknade stammen.

Medan Göte Edvinsson (se annan artikel) menar att till-

delningen bör höjas och det rejält sett till den kraftigt växande björnstammen anser länsstyrelsen i sitt beslut att "avskjutningen fortsatt ligger på en hög nivå".

Senast det gjordes en riksomfattande bedömning av björnstammens storlek var efter 2008 då den bedömdes ligga på cirka 3 300 björnar.

År 2010 lämnade också björnen den svenska rödlistan då populationen bedömdes ha blivit livskraftig.

Överlämnat rätten

I grunden är det Naturvårdsverket som äger dessa jaktfrågor med tillhörande beslut.

Gällande björnjakten har man dock överlämnat denna rätt till respektive länsstyrelse i det Norra rovdjursförvaltningsområdet där Väs-

terbotten ingår. Detta mandat för Länsstyrelsen i Västerbotten gäller fram till och med 30 juni 2014.

DNA-inventering

Sedan 2001 har viss DNA-inventering via spillning gjorts och man har även bokfört jägarobservationer av björn. Den senaste spillningssinventeringen på detta sätt

kom alltså fram till att det hösten 2008 skulle finnas 3 298 björnar i landet.

Senaste spillningsinventeringen i Västerbotten gjordes hösten 2009 då man fastställde att det finns cirka 300 individer i länet.

Kring detta är förmodligen samtliga intressenter överens om att björnen är en svårinventerad art eftersom

den går i ide på vintern och därmed inte kan inventeras på spårnö.

GUNNAR ERIKSSON

Källa

Beslut om licensjakt efter björn i Västerbottens län 2012 (Länsstyrelsen Västerbotten 20120608).

Björnjakt

Jakten fick inledas 21 augusti och maximalt pågå till 15 oktober. Denna höst, precis som tidigare år, avlystes dock jakten tidigare då kvoten var fylld. Jakten får bedrivas från en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång. Samtliga björnar undantaget björnhonor åtföljda av ungar får fällas.

Åteljakt är sedan 2010 åter tillåtet i Västerbotten, men det under strängt kontrollerade former. Under dessa år belyser man åteljaktens praktiska sidor för att nu utvärdera det. Annars förbjöds åteljakt på björn helt i Sverige 2001.

Har ni en påhittig fixare i bygden?

Jag kommer gärna och skriver!

Fredrik Bjärnesand

090-711 393

Västerbottningen

fredrik.bjarnesand@vasterbottningen.se

